

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року №384
(у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України
від 05 червня 2013 року №683)

Форма № Н – 3.04

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

Кафедра Економіки підприємств міського господарства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МІКРОЕКОНОМІКА»

**напрямок підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства»,
6.030509 – «Облік і аудит»**

**інститут, факультет, відділення *Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова, ЦПО та ЗН, заочне відділення***

Харків
ХНУМГ
2014 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **«Мікроекономіка»** для студентів освітньо – кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямів підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства» і 6.030509 – «Облік і аудит».

Розробники: Н. М. Сіренко, К. О. Кожокіна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки підприємств міського господарства.

Протокол № 2 від «02» жовтня 2013 року.

Завідувач кафедри економіки підприємств міського господарства:

д.е.н., проф. А. Є. Ачкасов

Схвалено науково - методичною радою ЦПО і ЗН за напрямками 6.030504 – «Економіка підприємства», 6.030509 – «Облік і аудит».

Протокол № 8 від «29» березня 2013 року.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 0305 – Економіка і підприємництво	нормативна		
	Напрямок підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства» 6.030509 – «Облік і аудит»			
Модулів – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Курс:		
Змістових модулів – 4			3	
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр		
Загальна кількість годин – 144			5	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 16 самостійної роботи студента – 128			Лекції	
			8 год.–	
			Практичні, семінарські	
			8 год.	
			Лабораторні	
		–	–	
			Самостійна робота	
			128 год.	
			Індивідуальні завдання: 15 год.	
			Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для заочної форми навчання – 12% до 88%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Мікроекономіка» є формування ринково орієнтованого економічного світогляду і знань щодо методів прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Мікроекономіка» є надання знань про базові положення мікроекономічної теорії; прищеплення навичок використання інструментарію мікроекономічного аналізу; підготовка до вивчення прикладних дисциплін, що базуються на мікроекономічній теорії.

Предмет: поведінка економічних суб'єктів і механізм прийняття рішень за обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМ 1. Теорія поведінки споживача

1. Предмет і метод мікроекономіки
2. Теорія граничної корисності та поведінка споживача
3. Ординалістська теорія поведінки споживача
4. Аналіз поведінки споживача

ЗМ 2. Попит, пропозиція, їх взаємодія. Концепція еластичності

1. Попит та пропонування, їх взаємовідносини
2. Концепція еластичності

ЗМ 3. Теорія виробництва

1. Мікроекономічна модель підприємства
2. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника
3. Витрати виробництва

ЗМ 4. Теорія ринкових структур. Ринки факторів виробництва. Рівновага та ефективність ринкової системи

1. Ринок досконалої конкуренції
2. Монопольний ринок
3. Олігополія та монополістична конкуренція
4. Ринок факторів виробництва
5. Загальна рівновага та економіка добробуту
6. Інституціональні аспекти ринкового господарювання

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Мікроекономіка												
Змістовий модуль 1. Теорія поведінки споживача												
1.1.Предмет і метод мікроекономіки.								0,5	0,5			8
1.2.Теорія граничної корисності і поведінка споживача.								0,5	0,5			8
1.3.Ординалістська теорія поведінки споживача.								0,5	0,5			8
1.4. Аналіз поведінки споживача.								0,5	0,5			8
Разом за змістовим модулем 1								2	2			32
Змістовий модуль 2. Попит, пропозиція, їх взаємодія. Концепція еластичності												
2.1. Попит і пропозиція, їх взаємовідносини.								1	1			16
2.2. Концепція еластичності.								1	1			16
Разом за змістовим модулем 2								2	2			32
Змістовий модуль 3. Теорія виробництва												
3.1. Мікроекономічна модель підприємства.								0,5	0,5			10
3.2. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника.								0,5	0,5			10
3.3. Витрати виробництва.								1	1			12
Разом за змістовим модулем 3								2	2			32
Змістовий модуль 4. Теорія ринкових структур. Ринки факторів виробництва. Рівновага та ефективність ринкової системи												
4.1. Ринок досконалої конкуренції.								0,5	0,5			7,5
4.2. Монопольний ринок.								0,25	0,25			4,5
4.3. Олігополія і монополістична конкуренція.								0,25	0,25			4,5
4.4. Ринок факторів виробництва.								0,5	0,5			7,5
4.5. Загальна рівновага та економіка добробуту.								0,25	0,25			3,5
4.6. Інституціональні аспекти ринкового господарювання.								0,25	0,25			4,5
Разом за змістовим модулем 4								2	2			32
Усього годин								8	8			128

5. Темі семінарських занять
(не передбачені навчальним планом)

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і метод мікроекономіки.	0,5
2	Теорія граничної корисності і поведінка споживача.	0,5
3	Ординалістська теорія поведінки споживача.	0,5
4	Аналіз поведінки споживача.	0,5
5	Попит і пропозиція, їх взаємовідносини.	1
6	Концепція еластичності.	1
7	Мікроекономічна модель підприємства.	0,5
8	Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника.	0,5
9	Витрати виробництва.	1
10	Ринок досконалої конкуренції.	0,5
11	Монопольний ринок.	0,25
12	Олігополія і монополістична конкуренція.	0,25
13	Ринок факторів виробництва.	0,5
14	Загальна рівновага та економіка добробуту.	0,25
15	Інституціональні аспекти ринкового господарювання.	0,25
	Разом	8

7. Темі лабораторних занять
(не передбачені навчальним планом)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і метод мікроекономіки.	8
2	Теорія граничної корисності і поведінка споживача.	8
3	Ординалістська теорія поведінки споживача.	8
4	Аналіз поведінки споживача.	8
5	Попит і пропозиція, їх взаємовідносини.	16
6	Концепція еластичності.	16
7	Мікроекономічна модель підприємства.	10
8	Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника.	10
9	Витрати виробництва.	12
10	Ринок досконалої конкуренції.	7,5
11	Монопольний ринок.	4,5
12	Олігополія і монополістична конкуренція.	4,5
13	Ринок факторів виробництва.	7,5
14	Загальна рівновага та економіка добробуту.	3,5
15	Інституціональні аспекти ринкового господарювання.	4,5
	- у тому числі робота над розрахунково-графічною роботою	15
	Разом	128

9. Індивідуальні завдання

№ з/п	Вид індивідуального завдання	Семестр	Найменування завдання	Обсяг завдання	Кількість годин
1	Розрахунково-графічна робота	5- й (заочна форма)	Систематизація, закріплення та поглиблення знань отриманих під час вивчення курсу	Обсяг розрахунково-графічної роботи на 20-25 стор.	15

10. Методи навчання

Теоретичні, розрахункові і практичні положення дисципліни вивчаються студентами в процесі роботи над лекційним курсом, при виконанні розрахунково-графічної роботи, самостійній роботі з навчальною і науково - методичною літературою.

Вивчення дисципліни «Мікроекономіка» базується на знанні циклу загальноосвітніх і загальнонаукових дисциплін, знань політичної економії, історії економіки та економічної думки, макроекономіки та міжнародної економіки, а також на знаннях і уміннях, отриманих студентами в процесі проходження навчальних і виробничих практик.

Окремі теми дисципліни вивчаються з різним ступенем поглиблення та деталізації, що передбачено цією робочою програмою. Поточний контроль проводиться методом вибіркового опитування на практичних заняттях, тестування та виконання студентами розрахунково-графічної роботи.

Остаточна оцінка знань студента з дисципліни проводиться за національною шкалою оцінювання знань.

11. Методи контролю

Методи контролю знань студентів:

1. Проміжні методи контролю по темах (усне опитування, тестові завдання) з зазначенням кількості балів, які можна отримати за кожну тему та за модуль в цілому, передбачають 100-бальну систему оцінювання.

2. Розрахунково-графічна робота оцінюється окремо також по 100-бальній системі.

3. Екзамен проводиться письмово.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Екзамен

Поточне тестування та самостійна робота															Підсумковий тест (екзамен)	Сума
ЗМ1				ЗМ2		ЗМ3			ЗМ4						100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
Поточне тестування і поточне опитування на практичних заняттях																

T1, T2 ... T15 – теми змістових модулів.

Розрахунково-графічна робота

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Розрахункова частина	Захист роботи	Сума
до 20	до 20	До 40	до 20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

Базова

1. Базилевич В. Д. Мікроекономіка: підручник. К.: Знання, 2007. – 677 с.
2. Задоя А. О. Мікроекономіка. Курс лекцій та вправи. – К.: Знання, 2002. – 211 с. .
3. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики: Учебник для вузов, -- 2-е изд., зим. – М.: Норма, 2005. – 560 с.

Допоміжна

1. Гальперин В. М., Игнатьев С. М., Моргунов В. И. Микроэкономика: Учебник в 2-х частях. СПб.: Питер, 2001.
2. Макконнелл К., Брю С. Экономикс. Принципы, проблемы и политика. – М.: Инфра, 2000.
3. Овчинников Г Микроэкономика, Конспект лекций. – СПб.: Питер, 2000.
4. Сборник задач по микроэкономике к «Курсу микроэкономики» Р.М. Нуреева / Гл. ред .д.эк.н., проф, Р. М. Нуреев. – М.: Норма, 2004. – с. 432

14. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>
2. <http://www.bank.gov.ua>
3. <http://www.kmu.gov.ua>
4. <http://www.me.gov.ua>
5. <http://www.minfin.gov.ua>
6. <http://www.ssmc.gov.ua>
7. <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. <http://www.worldbank.org.ru>

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни

«Мікроекономіка»

напрямок підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства»,

6.030509 – «Облік і аудит»

**Розробники: СІРЕНКО Наталія Миколаївна,
КОЖОКІНА Катерина Олександрівна**

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: Н. Ю. Гаврилiна

План 2013, поз. 482 б

Підп. до друку 23.05.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,2

Зам. № 9442

Видавець і виготовлювач:

**Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002**

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.